Minister Edukacji

DKOTC-WEK.055.4.2024

Warszawa, 19 marca 2024 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na oświadczenie senatorskie nr BPS/043-06-95/24

Szanowna Pani Marszałek,

składam na Pani ręce odpowiedź na oświadczenie nr BPS/043-06-95/24 złożone przez Senatora Adama Szejnfelda na 6. posiedzeniu Senatu w dniu 15 lutego 2024 r. w sprawie planów rezygnacji z prawa zadawania przez nauczycieli prac domowych w szkołach podstawowych.

Szanowny Panie Senatorze,

odpowiadając na oświadczenie w sprawie planów rezygnacji z prawa zadawania przez nauczycieli prac domowych w szkołach podstawowych uprzejmie informuję co następuje.

Raport IBE pt. „Prace domowe. Wyniki badań dotyczących prac domowych i ich efektywności edukacyjnej”[1] omawia szczegółowo kwestię efektywności zadawania prac domowych. Kluczowe wnioski z ww. raportu wskazują, że:

- Obciążenie polskich uczniów związane z pracami domowymi jest nieco większe niż przeciętnie w innych krajach, chociaż zmniejszyło się w ostatnich latach.
- Nauczyciele uznają prace domowe za nieodłączny element edukacji i zazwyczaj regularnie je zadają.
- Co trzeci rodzic uważa, że prac domowych jest zbyt dużo i że jego dziecko nie potrafi ich odrabiać samodzielnie.
- W polskich szkołach podstawowych większa częstotliwość zadawania prac domowych i dłuższy czas poświęcany na ich wykonanie nie prowadzi do większego przyrostu wiedzy i umiejętności uczniów.

[1] Zamieszczony na stronie internetowej IBE pod adresem: https://ibe.edu.pl/index.php/pl/publikacje-przygotowanie-i-realizacja-miedzynarodowych-badan?view=article&id=2278:prace-domowe-wyniki-badan-dotyczacych-prac-domowych-i-ich-efektywnosci-edukacyjnej&catid=116

- Efektywność pracy domowej zależy od jej jakości, a nie jej częstotliwości i intensywności.
- Lepsze rezultaty przynoszą prace domowe, które nie wymagają od ucznia sięgania po pomoc innych osób, mają jasny dla niego cel i są dopasowane do jego poziomu umiejętności, potrzeb i zainteresowań.
- Efektywności zadań domowych sprzyja przekazywanie uczniowi informacji zwrotnej związanej z wykonaną pracą, natomiast nie sprzyja ich efektywności wystawianie stopni szkolnych.

Podobne wnioski płyną również z badań przeprowadzonych za granicą. Harris Cooper, Jorgianne Civey Robinson i Erika Patall w artykule Does homework improve academic achievement? A synthesis of research, 1987-2003 (Review of Educational Research, 76, 1-62, 2006) po przeprowadzeniu skrupulatnego przeglądu istniejących badań edukacyjnych na ten temat doszli do wniosku, że prace domowe nie przynoszą istotnego przyrostu osiągnięć w przypadku uczniów szkół podstawowych, natomiast są korzystne dla efektów kształcenia licealistów.
Marte Rønning w artykule Who benefits from homework assignments? (Economics of Education Review, 30, 55-64, 2011) z 2011 r. dowodzi, że przynoszą one korzyści przede wszystkim dzieciom rodziców z wykształceniem wyższym.
Można więc stwierdzić, że im młodsi uczniowie, tym pożytki z odrabiania prac domowych okazują się bardziej wątpliwe.

Mając na uwadze powyższe, Ministerstwo Edukacji Narodowej zaproponowało zmiany w tym zakresie polegające na:
1) niezadawaniu przez nauczycieli uczących w klasach I–III szkoły podstawowej dla dzieci i młodzieży pisemnych prac domowych, z wyjątkiem ćwiczeń usprawniających motorykę małą, ani praktyczno-technicznych prac domowych do wykonania przez ucznia w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych;
2) braku obowiązku wykonania przez uczniów klas IV–VIII szkoły podstawowej dla dzieci i młodzieży pisemnych i praktyczno-technicznych prac domowych zadawanych przez nauczyciela do wykonania w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych oraz nieocenianiu wykonania albo niewykonania tej pracy domowej przez ucznia.

Informuję ponadto, że zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe[2] do kompetencji dyrektora szkoły należy m.in.: kierowanie działalnością szkoły oraz sprawowanie nadzoru pedagogicznego nad pracą nauczycieli. To do niego należy więc kontrola nad przestrzeganiem przepisów oświatowych, w tym także zasad dotyczących zadawania prac domowych.

W kwestii reformy programów nauczania, o której Pan Senator wspomina informuję, że zgodnie z art. 22a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty[3] nauczyciele przygotowują i przedstawiają dyrektorowi szkoły program nauczania do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego na dany etap edukacyjny. Programy nauczania

[2] Dz. U. z 2023 r. poz. 900.
[3] Dz. U. z 2022 r. poz. 2230.

muszą uwzględniać całość podstawy programowej kształcenia ogólnego, ale równocześnie być dostosowane do potrzeb i możliwości uczniów dla których są one przeznaczone. Jednocześnie program nauczania może obejmować treści nauczania wykraczające poza zakres treści zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, dopuszcza dany program do użytku szkolnego.

Jednocześnie informuję, że obecnie prowadzone są w Ministerstwie Edukacji Narodowej prace nad zmianami w podstawie programowej kształcenia ogólnego w szkole podstawowej i w szkołach ponadpodstawowych z wybranych przedmiotów. Ze względu na planowaną w przyszłości kompleksową reformę programową proponowane obecnie zmiany polegają wyłącznie na ograniczeniu zakresu wymagań określonych w podstawie programowej z 2017 i 2018 r., tak aby od 1 września 2024 r. mogły objąć wszystkich uczniów począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, aż do szkół ponadpodstawowych wszystkich typów (lo, tech., bs I i bs II) oraz nie skutkowały koniecznością wymiany podręczników szkolnych.

Nowa, uszczuplona podstawa programowa będzie obowiązywać w okresie przejściowym od roku szkolnego 2024/2025. W tym czasie eksperci będą pracować nad kompleksową reformą programową. Zakłada się, że całościowa, nowa podstawa programowa wejdzie w życie 2 lata później - od 1 września 2026/2027 w szkole podstawowej, od roku szkolnego 2028/2029 do szkół ponadpodstawowych.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Ministra Edukacji

Katarzyna Lubnauer
Sekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

KIR Szafir

elektronicznypodpis.pl

Raport z weryfikacji podpisu

INFORMACJE O DOKUMENCIE:	
Nazwa pliku	Odpowiedź na oświadczenie senatorskie nr BPS_043-06-95_24.docx.xades
Liczba podpisów	1
Data weryfikacji podpisów	2024-03-21 14:15:31

SZCZEGÓŁY WERYFIKACJI:

Podpis: 1 - Pozytywny	
Rodzaj certyfikatu	Kwalifikowany
Format podpisu	XAdES-BES
Data złożenia podpisu	2024-03-19 09:05:49
Podpis zawiera znacznik czasu	Brak
Certyfikat podpisującego / składającego pieczęć	Nazwa powszechna: Katarzyna Anna Lubnauer Kraj: PL
Numer seryjny certyfikatu	217926460104283483
Wystawca certyfikatu	Nazwa powszechna: CenCert QTSP CA Nazwa organizacji: Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o. Kraj: PL Identyfikator organizacji: VATPL-5261029614
Lista CRL wykorzystana do weryfikacji certyfikatu	-
Odpowiedź OCSP wykorzystana do weryfikacji certyfikatu	Status: GOOD CN=CenCert QTSP OCSP SHA-2 organizationIdentifier=VATPL-5261029614 O=Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o. C=PL - 21 Mar 2024 13:15:25 GMT
Podpis zweryfikowano na dzień	2024-03-21 14:15:25 (Bieżący czas systemowy)
Status weryfikacji	**Pozytywny**
	Podpis został poprawnie zweryfikowany certyfikatem kwalifikowanym
Uwagi	Weryfikowany podpis został uznany za kwalifikowany. Zgodnie z Art. 25. Punkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z 23 lipca 2014 r. kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu.